

Сусветны дзень донара крыві

Штогод **14 чэрвеня** практычна ва ўсіх дзяржавах-членах ААН (больш за 190 краін свету) адзначаюць **Сусветны дзень донара крыві**. Гэтая дата абрана не выпадкова. Менавіта ў гэты дзень нарадзіўся аўстрыйскі лекар і імунолаг Карл Ландштэйнер, які адкрыў групы крыві чалавека. За гэтае адкрыццё ён быў удастоены Нобелеўскай прэміі па фізіялогіі і медыцыне ў 1930 годзе.

Упершыню гэтае свята адзначалася 14 чэрвеня 2004 года, а ў 2005 годзе на 58-й сесіі Сусветнай асамблеі аховы здароўя ў Жэневе быў зацверджаны і атрымаў пастаянную дату.

Донарства крыві - сістэма мерапрыемстваў, накіраваных на арганізацыю, забеспячэнне і ажыццяўленне нарыхтоўкі крыві і яе кампанентаў. Гэта складаны феномен, які ўвабраў у сябе не толькі інжынерна-тэхналагічную і біямедыцынскую праблематыкі, але таксама і юрыдычную, сацыяльную, медыка-сацыяльную, сацыяльна-псіхалагічную, сацыяльна-эканамічную складнікі.

Сёння, нягледзячы на ўсе каласальныя дасягненні медыцыны і назапашаныя навуковыя веды, донарская кроў і яе кампаненты ўсё яшчэ застаюцца практычна незаменнымі рэсурсамі аховы здароўя.

Пераліванне крыві і яе кампанентаў - неад'емны складнік аказання неадкладнай медыцынскай дапамогі. Яны неабходны пры значнай страты крыві, якая наступіла ў выніку сур'ёзных траўмаў пры розных аварыях, правядзенні складаных аперацый, падчас родаў. Пераліванні таксама патрабуюцца пацыентам з рознымі хранічнымі захворваннямі, якія суправаджаюцца пастаяннай стратай крыві, напрыклад, пры серпавіднаклетачнай анеміі, гемафіліі.

У апошні час донарства крыві і яе кампанентаў стала адным з базавых фактараў развіцця высокатэхналагічнай медыцынскай дапамогі. Многія клінічныя пратаколы лячэння ў анкалогіі, анкагематалогіі, транспланталогіі і імуналогіі, заснаваныя на агрэсіўных умяшаннях у біялагічныя працэсы арганізма, у пераважнай большасці выпадкаў маюць на ўвазе спыненне або прыгнечанне механізмаў крыватвору. Ва ўсіх гэтых сітуацыях у якасці замяшчальнай тэрапіі выкарыстоўваюцца выключна кампаненты донарскай крыві.

Дэвіз кампаніі з нагоды Сусветнага дня донара крыві ў 2026 годзе « Адна кропля чалавечнасці - здайце кроў, выратуйце жыццё » . Мэтамі гэтай кампаніі з'яўляецца забеспячэнне ўстойлівага росту колькасці рэгулярных, добраахвотных і бязвыплатных данацый крыві ва ўсім свеце,

павышэнне дасведчанасці аб важнасці донарства крыві і яе кампанентаў для выратавання жыццяў.

У нашай краіне выконваць донарскую функцыю маюць права грамадзяне Рэспублікі Беларусь, а таксама замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, ва ўзросце ад 18 да 65 гадоў, якія пастаянна пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, валодаюць поўнай дзеяздольнасцю, не маюць захворванняў, станаў і форм рызыкаўных паводзін, пры якіх данацыя супрацьпаказана, а таксама медыцынскіх супраць.

Здаць кроў і яе кампаненты г. Мінску можна звярнуўшыся ва ўстановах аховы здароўя, якія ажыццяўляюць нарыхтоўку донарскай крыві : ДУ "РНПЦ трансфузіялогіі і медыцынскіх біятэхналогій", гарадскім цэнтры трансфузіялогіі (далей ГЦТ) УАЗ "6-я гарадская клінічная бальніца" , ГЦТ ДУ " Мінскі навукова-практычны" ДЦТ УАЗ "Гарадская клінічная бальніца хуткай медыцынскай дапамогі" , УАЗ "Мінская абласная станцыя пералівання крыві".

Супрацоўнікі УАЗ "Гарадское клінічнае паталагаанатамічнае бюро" таксама не застаюцца ў баку ад праблемы забеспячэння належных і надзейных рэзервовых запасаў крыві і яе кампанентаў, і рэгулярна здаюць кроў, у тым ліку на бязвыплатнай аснове.

Удзел у донарскім руху - прыклад дабрыні і гуманізму. Стаць донарам - гэта магчымасць выратаваць жыццё!

Матэрыял падрыхтаваў урач-метадыст паталагаанатамічнага аддзела арганізацыйна-кансультацыйнай работы Ігнатава А.У.